



3. Cylinderstången sticks in genom de båda hålen. Fräsverktyget monteras och roteras sedan runt i plasten.



1. Börja med att märka upp en önskad plats för tunneln. Borra sedan ett par pilothål ovanför varandra på ena sidan. Detta är viktigt för att kolla så att man hamnar rätt inne i båten.



2. Tunneln får inte vara kortare än 92 mm i underkant (varierar mellan olika modeller). Skär till en mall i papp med en bredd på 100 mm (= lite marginal), håll upp mot skrovet och markera var hålen ska borraras för fräsverktygets cylinderstång.

Smart och prisvärd styrhjälp

Bogpropellrar för fritidsbåtar har utvecklats enormt de senaste åren, och priserna börjar bli rimliga. Numera finns modeller för nästan alla båttyper från 6 m. Vissa är lättmonterade, andra kräver ett varvsbesök. Text & foto: Lars H Lindén Experthjälp; Andreas Engström, Marinsystem i Täby



VI HAR FÖLJT monteringen av tunnel och bogpropeller i en V-bottnad glasfiberbåt, en båttyp som oftast har ett hyggligt djup under durken i fören. De smalaste tunnlar har en diameter på endast 110 mm och motorerna kan monteras liggande eller stående om utrymmet är begränsat.

En grundregel är att man ska välja en så stor tunneldiameter som möjligt. En större tunnel skapar en större vattenström och därmed en större tryckkraft. Sistnämnda är viktigare än motorns effekt i hästkrafter. En liten tunneldiameter i kombination med en hög effekt kan även ge mera buller.

Men höga ljud kan även bero på en felaktig utformning av tunnelns inlopp på båda sidor. En avrundad öppning gör att propellern i stället suger vatten längs båtens skrov, och man får därmed en jämnare vattenström, mindre kavitation (= propellern suger luft) och mindre buller.

ANDRA VIKTIGA DETALJER när man monterar en bogpropeller är strömförsörjningen. Kan man placera ett extra batteri i närheten av bogpropellern klarar man sig med en mindre kabelarea. Tar man strömmen från båtens startbatteri, som många gånger ligger i ett akterfack, kan det

behövas en riktigt grov kabelarea för att inte få spenningsfall, vilket påverkar bogpropellerns tryckkraft negativt. Tillverkarna har tabeller för att räkna fram rätt kabelarea och här är det viktigt att det är den totala längden av både plus- och minuskabeln som ska räknas.

Andra viktiga detaljer när det gäller strömmen är batteriets kvalitet och storlek. I tillverkarnas installationsanvisningar för bogpropellern ska det finnas ett värde för minsta batterikapacitet, ett CCA-värde som varierar mellan olika modeller. För vår modell är 200 CCA minsta värde. Detta ska inte förväxlas med batteristorlek-

en som man benämner med Ah. Väljer man dessutom ett batteri typ AGM eller ett Litiumjon, så har man en strömkälla som klarar stora strömuttag.

VI FICK HJÄLP av Marinsystem i Viggbyholm i Stockholm med monteringen av tunnel och en Side-Power SE30/125S i en Aquador 22. Tunnel till denna modell är 125 mm i diameter och tillverkad i glasfiber. Hela monteringen beskriver vi i de följande bildtexterna.

Övriga bogpropellrar som finns på marknaden är Craftsman, Lewmar, Max, Quick och Vetus. ☺

Hamnguiden

- Drömhamnen finner du i Hamnguiden!
- 4800 natur- och gästhamnar i Skandinavien/Medelhavet.
- Flygfoto och detaljerad karta över varje hamn.

1. Hamnguiderna som böcker

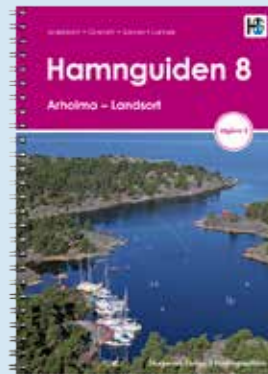
- 698 kr per bok.



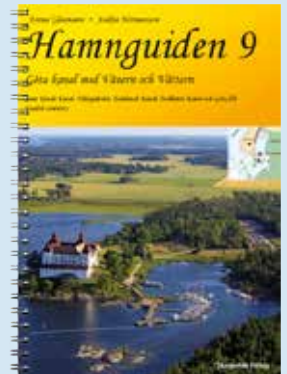
Svinesund-Göteborg



Danmark och SV Sverige

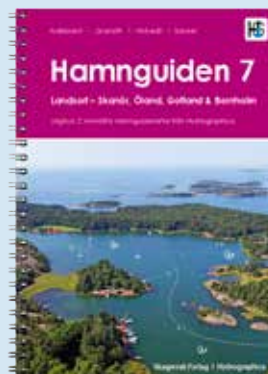


Arholma-Landsort



Göta kanal-Vänern-Vättern

Hydrographica kartor



Landsort-Skanör, Öland, Gotland, Bornholm

Hydrographica kartor

Årets karta 2018!



4. Fräs inte ut hela hålet på första sidan utan lämna cirka 10 mm i över- och underkant. Då får du ett mothåll för cylinderstången när andra sidan ska fräsas.



5. Stick in tunneln och kolla att den får plats och att den sitter rakt. Kapa av tunnelröret på båda sidorna, men inte ända intill skrovet utan lämna en liten kant som i nästa moment ska användas för att bygga upp en spoiler (= vattenavvisare).



6. Förankra tunneln invändigt med spackel och glasfibermattor. Här har vi även borrar hålet för växelhuset med hjälp av en medföljande mall som ska placeras i centrum på tunneln.



7. Slipa bort all gelcoat runt hålet på bägge sidor så att du får en bra anläggningsyta för epoxi eller polyester.



8. På utsidan bygger man upp en spoiler med bra rundning i framkant så att inte vattnet träffar tunnelns akterkant. Här har vi använt polyesterplast uppblandat med talk.



9. Bogpropellern på plats och som syns lutar den något för att få plats under durken. Lutar den över 30 grader (som här) måste stöd monteras.



10. Manöverpaneler finns i olika utföranden, joystick, touch mm. Om det är möjligt bör bogpropellerns manöverpanel inte placeras på samma sida som båtens motorreglage.

Side-power SE30/125S

Båtstorlek: 6-8,5 m
Tunneldiameter: 125 mm
Effekt: 2 hk
Spänning: 12 V
Vikt: 9,5 kg
Pris: 10 695kr
Info: www.sleipnerab.se

Anmärkning: För en komplett installation behövs även manöverpanel, strömbrytare, huvudsäkring och kablar.

2. Hamnguiden Online prenumeration

- Årsprenumeration med alla Hamnguiden, 420 kr per år.
- www eller app för olika plattformar.



www.harbourguide.com